

Velayet.

Ebeveyn velayeti konusunda
bilgilendirme.

BU BROŞÜR, YASAL EBEVEYNLIK, EBEVEYN VELAYETİ VE ÇOCUKLA İLİŞKİ KURMA HAKLARINA DÖNÜK SORULARA GENEL OLARAK BILGILENDİRME SUNMAYI AMAÇLA- MAKTADIR.

Bu genel bilgidir, ancak bağlayıcı bilgi değildir. Özellikle, bu broşürdeki bilgiler belirli durumlarda hukuki tavsiyenin yerini alamaz. Belirli hukuki soruları cevaplamak için lütfen bir avukatla iletişime geçin.

Bu konudaki iletişim bilgilerinizi, Düsseldorf, Hamm ve Köln'deki sorumlu baroların web sitelerinde avukat aramasını kullanarak bulabilirsiniz:

www.rak-dus.de

www.rechtsanwaltskammer-hamm.de

www.rak-koeln.de

Bu sitelerden özellikle aile hukuku alanında uzmanlaşmış avukatlar arayıp bulabilirsiniz.

Maddi imkanı olmayan kişilere belirli koşullar altında hukuki işlemlerin yürütülmesi için destek sağlanabilir. Kişi böylece mahkeme harçlarını ve kendi hukuki harçlarını ödemekten muaf tutulur veya masrafları taksitle ödeyebilir. Aile mahkemesi yargılamalarında, bu tür desteğe adli yardım denir. "Hukuki yardım" broşürlerinde ve www.justiz.nrw.de (Vatandaş Hizmeti) daha fazla bilgi bulabilirsiniz.

Yasal ebeveynlik nedir?

Bir çocuğun biyolojik ebeveyni, her zaman onun yasal ebeveyni olacağına anlamına gelmez. Biyolojik ebeveynlik ve yasal ebeveynlik farklı anlamlar içerebilir. Yasal anlamda bir çocuğun annesi veya babası kimdir sorusunun cevabı Alman Medeni Kanununda (BGB) tanımlanmıştır.

Anne kime denir?

Bir çocuğun annesi, çocuğu dünyaya getiren kadındır. Anneliğin tanınması ya da reddedilmesi söz konusu değildir. Çocuk doğduğunda yasal olarak tanımlanır. Günümüzde geçerli yasaya göre, bir çocuğun doğuştan iki annesi olamaz. İkili annelik günümüzde yalnızca çocuk evlat edinildikten sonra söz konusu olabilir.

Baba kime denir?

Mahkeme farklı bir karar vermezse, yasal olarak

- doğum sırasında anneye evli olan adama;
- hamilelik sırasında anneye evli olan; ancak doğumdan önce ölen adama;
- babalığını geçerli bir şekilde tanıyan kişiye veya
- Babalığı aile mahkemesi tarafından belirlenen adama baba denir.

Babalık, bir çocuğun evlat edinilmesi yoluyla da tesis edilebilir. Anne, çocuk doğduğunda bir erkekle evli ise, evli olduğu koca, çocuğun yasal babasıdır. Bununla birlikte, anne veya kocası, doğumdan önce mahkemeye

boşanma davası açmışsa, başka bir erkeğin, anne ve kocasının kabul etmesi koşuluyla babalığı tanınabilir. (babalığın tanımı ile ilgili bilgiler „Babalık“ broşüründe bulunabilir). [Yeni broşürde bu tanım açık bil dille yapılmalıdır](babalığın tanımı ile ilgili bilgiler „Babalık“ broşüründe bulunabilir). [Yeni broşürde bu tanım açık bil dille yapılmalıdır]

Not:

Bu arada, resmi olarak evli olmadan yaşanan birlikteliklerde üvey çocukların evlat edinilmesi konusu da yeniden düzenlenmiştir. Belirli koşullar altında, belirli kurallar yerine getirilmesi durumunda, bir eşin (partner) çocuğu diğer eş tarafından müşterek çocuk olarak da kabul edilebilir.

Ebeveyn tarafından çocuğun bakımı

Bir çocukla ilgili ebeveyn bakımı demek, özellikle çocuğa bakma ve büyütme hakkı ve görevi anlamına gelir. Ek olarak, ebeveyn velayeti, örneğin, çocuğun ikamet edeceği yeri belirleme, sağlığı ve eğitimi ile ilgili işlerini düzenleme ve çocuğun mal varlığını yönetme hakkını ve görevini içerir.

Bazı durumlarda, veliler ancak aile mahkemesinin uygun görmesi koşuluyla karar verebilir, örneğin çocuğun özgürlükten yoksun bırakılarak bir psikiyatri hastanesine yatırılması veya gençlik yurduna yerleştirilmesi veya özel mülkiyet hukuku konularında (örneğin mirasın reddedilmesi durumunda) bu söz konusu olabilir.

Çocuğun birlikte (ortak) bakımı

Yasaya göre, ortak ebeveyn velayeti, yalnızca anne, çocuk doğduğunda bir erkekle evli ise ortaya çıkar. Aksi takdirde, her iki ebeveynin ortak bir velayet beyanı sunması ve yanı sıra gerekirse ebeveyn velayetinin aile mahkemesinde açıklığa kavuşturulması gerekir.

Ebeveynlerin evli olması

Annenin kocası, genellikle çocuğun babası olarak kabul edilir (yukarıya bakın). Eşlerin müşterek velayeti çocuğun doğumu ile tesis edilmiş ve başlamış olur.

Ancak; ebeveynler çocuğun doğumundan sonra evlenmişse, ve bu ebeveynler daha önce velayet beyannameşi vermemişse veya başka bir erkeğin yasal babalığı söz konusu ise bu durumda evlilikle ortak velayet kurulur.

Ebeveynler ayrılrsa veya boşansa bile, ortak velayetin varlığında hiçbir şey değişmez. Ancak, aile mahkemesi, talep üzerine, çocuğun yüksek yararına hangisi en uygunsa, tek başına bakımın tamamını veya bir kısmını ebeveynlerden birine devredebilir.

Ebeveynlerin evli olmaması

Bir çocuğun ebeveyni doğum sırasında birbirleriyle evli değilse, velayet beyannamelerini gençlik dairesine veya notere sunması halinde, her ikisinin de ortak velayet hakkına sahip olabilirler. Bu, çocuk doğmadan önce de gerçekleştirilebilir. Velayet beyanının sunulması için öncelikle babanın çocuğun babalığını kabul etmesi gerekir. Bunun da çocuk doğmadan önce gerçekleşmesi mümkündür.

Ebeveynlerden biri henüz reşit değilse, onun, kadın veya erkek hukuki temsilcisi velayet beyannameğini onaylayabilir.

Ebeveynlerden biri velayet beyanını vermek istemezse, diğer ebeveyn ortak velayetin devredilmesi için aile mahkemesine başvurabilir. Aile mahkemesi, bu devri çocuğun yüksek yararına ters düşmemesi durumunda kabul eder ve sonucu takip eder.

Ebeveynler ortak velayet beyannameşi vermemişse ve mahkeme ortak velayet kararı vermemişse, evli olmayan anne (bir erkekle) velayeti tek başına üstlenir.

Anne, çocuk doğduğunda başka bir erkekle evli ise, biyolojik baba, ancak annenin kocasının yasal babalığı artık mevcut değilse ortak velayeti alabilir.

Özel durum: Reşit olmama

Yalnızca yasal olarak reşit olan ebeveynler tam ebeveyn yetkisini kullanabilir. Her iki ebeveyn de küçükse, çocuğun bir vasiye ihtiyacı vardır. Bu, doğumdan önce belirlenebilir. Aynı koşullar, tek velayet hakkına sahip olan anne henüz reşit olmadığı durumda da geçerlidir. Çocuğun doğumu sırasında hiçbir ebeveynin velayeti yoksa ve henüz bir vasi atanmamışsa, Gençlik Dairesi yasa gereği çocuğun vasiliğini üstlenir.

Ebeveynlerin ortak velayet hakkı varsa, bunu kendi sorumlulukları gereği ve çocuğun yüksek yararına karşılıklı anlaşma ile kullanmaları gerekir. Eğer anlaşmazlıkları söz konusuysa, bu durumda bir anlaşmaya varmaya çalışmaları gerekir. Yakın bir tehlikenin ortaya çıkması durumunda, her bir ebeveyn, çocuğun yüksek yararı için gerekli tüm yasal işlemleri gerçekleştirme hakkına sahiptir. Bu durumla ilgili bilginin diğer ebeveynle derhal paylaşılması gerekir. Ebeveynlerin bireysel bir konuda anlaşamadıkları bir durumda, aile mahkemesi başvuru üzerine karar verme hakkını ebeveynlerden birine aktarabilir. Bunun için, meselenin çocuk açısından oldukça önemli olması gerekir. (örneğin okul ve din seçimi, riskli ameliyat).

Ayrı yaşarken ortaya çıkan özellikler

Ortak velayete sahip ebeveynler sadece geçici olarak ayrılmıyorsa, bazı özel durumlara dikkat edilmelidir. Sık sık meydana gelen ve çocuğun gelişimi üzerinde değiştirilmesi zor olan herhangi bir etkisi olmayan gündelik çatışmalarda, çocuğun yanında ikamet ettiği ebeveyn tek başına karar verebilir. Bu, örneğin günlük planlama, beslenme sorunları veya medya tüketimi konusunda geçerlidir.

Biri diğer ebeveynle uğraşırken o ise, temel bakım

konularında kararlar alabilir. Ebeveynler ayrılmışsa, bu durumda aile mahkemesinde onlara maddi destek sağlamayan ebeveyn karşı çocuğun nafakası talebinde bulunmasında da aynı özel durumlar geçerlidir.

Bakımı tek başına üstlenme

Ebeveynlerden birinin velayeti olmasa bile, diğer ebeveyn çocukla (üzerinde anlaşmaya varılan veya hukuki olarak emredilen) ilgili konular hakkında yeri geldiğinde bazı şeylere kendi başına karar verebilir. Bu, çocukla ortak yaşam esnasında ortaya çıkan asıl ilgi ve bakım konuları için geçerlidir. Örneğin çocuğun boş zaman etkinlikleri. Buna ek olarak, her ebeveyn, çocuğun yüksek yararına ters düşmemesi koşuluyla, diğer ebeveynden çocuğun kişisel durumu hakkında bilgi talep etme hakkına sahiptir.

Velayet hakkına ilişkin mahkeme kararları

Ebeveyn velayeti kısmen veya tamamen ancak mahkeme kararıyla devredilebilir veya geri alınabilir. Ortak velayetin hukuki gerekçesi için yukarıya bakınız. Ebeveynlerden biri ayrıldıktan sonra tek başına velayeti üstlenmek isterse, diğer ebeveynin kabul etmesi koşuluyla, çocuk henüz 14 yaşına gelmemişse ve çocuğun taşınmaya itiraz etmemiş olması durumunda veya taşınma, çocuğun yüksek yararına aykırı değilse, böyle bir durum gerçekleştirilebilir. Ayrıca, ortak velayet ebeveynlerden birine taşınmanın ancak çocuğun yüksek yararı açısından en iyisi olması durumunda kaldırılabilir. Bu, örneğin ebeveynlerin çok ciddi iletişim sorunları ortaya çıkması durumunda ve olası başka bir çözüm bulunamaması durumunda söz konusu olabilir. Mahkeme böyle bir karar verirken, söz konusu bireysel davanın tüm koşullarını dikkate almalıdır. Aile mahkemeleri davaları, başta özellikle konuyla ilgili çocuklar olmak üzere, olaya karışan herkes için çok stresli olmaktadır. Bu nedenle, ebeveynler öncelikle olası tüm çözüm yollarını değerlendirmeli ve özellikle aile mahkemesine başvurmadan önce danışmanlık teklifle-

rinden yararlanmalıdır.

Ücretsiz danışma ve aracılık hizmetlerine ilişkin bilgileri Çocuk, Aile, Mülteciler ve Entegrasyon Bakanlığının internet sitesinde, gençlik dairelerinde bulabilirsiniz.

www.mkffi.nrw.

Hukuki sürece dönük işlemlerin kaçınılmaz olması durumunda da, aile mahkemesi yine de ebeveynler arasında dostane bir çözüm bulmak için çalışmalıdır.

Aile mahkemesi ayrıca ebeveynlerin davadan önce bir danışmanlık almalarını isteyebilir. Dava sürecini yöneten kadın veya erkek hakim, çocuğun kendi düşüncelerini öğrenmek için genellikle çocukla şahsen konuşabilir. Mahkeme, çocuğun çıkarlarını algılamak için gerekli olduğu durumlarda, ona bir kolaylaştırıcı atayabilir. Gençlik dairesi de bu konuda bilgilendirilir. Velayet kararları, çocuğun yüksek yararına dönük kalıcı etkiye sahip geçerli nedenlerle belirtilmesi koşuluyla, aile

mahkemesi tarafından geriye dönük olarak değiştirilebilir. Çocuğun refahı risk altındaysa, aile mahkemesi belirli koşullar altında ebeveynlerin velayetini geri alabilir. Velayetin geri alınması ancak son çare olarak düşünülebilir. Her şeyden önce, şartların paylaşılması gibi daha ılımlı yöntemler denenmelidir, örnek olarak, çocuk ve gencin refah hizmetlerinden yararlanması sağlanabilir. Konuyla ilgili daha ayrıntılı bilgi Kuzey Ren-Vestfalya Adalet Bakanlığı'nın diğer broşürlerinde ve www.justiz.nrw adresindeki Vatandaş Hizmetleri sayfasında bulunabilir.

Yayınlayan:

Adalet Bakanlığı
Nordrhein-Westfalen Eyaleti
Hukuk Komisyonu
40190 Düsseldorf
Stand: Oktober 2020

Adalet Bakanlığının yayınladığı broşürlere ve el ilanlarına www.justiz.nrw adresinden (Vatandaş servisi) ulaşabilirsiniz. Çalışma günlerinde 08.00 18.00 arası telefonla ulaşabilirsiniz.

Nordrhein-Westfalen direkt

► 0211 837-1001
nrwdirekt@nrw.de

Bildnachweis

Justiz NRW: Titel, S. 4, Rückseite
© PantherMedia / ArthurVerkhovetskiy: S. 9
© PantherMedia / DGLimages: S. 10-11